

Vyhláška č. 504/2002 Sb.

pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti
není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného
účetnictví

Právní úprava

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Vyhláška č. 504/2002 Sb.
pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání

České účetní standardy ČS401-414

Účetní jednotky dle Vyhlášky č. 504/2002 Sb.

- politické strany a politická hnutí
(z. č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v polit. hnutích)
- občanská sdružení = spolky
(z. č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů); (občanský zákoník)
- církve a náboženské společnosti
(z. č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech)
- obecně prospěšné společnosti
(z. č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech)
- ústavy (občanský zákoník)

Účetní jednotky dle Vyhlášky č. 504/2002 Sb.

- zájmová sdružení právnických osob
(20f a násl. z. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník)
- organizace s mezinárodním prvkem
(z. č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v ČR)
- nadace a nadační fondy
(z. č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech)
= občanský zákoník od 1.1.2014!
- společenství vlastníků jednotek
(z. č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů)
- veřejné vysoké školy
(z. č. 111/1998 Sb., o vysokých školách)

Účetní jednotky dle Vyhlášky č. 504/2002 Sb.

- jiné účetní jednotky, které nebyly založeny a zřízeny za účelem podnikání, s výjimkou obchodních společností, např.:
- ◆ č. 483/1991 Sb., o České televizi
  - ◆ z. č.484/1991 Sb., o Českém rozhlasu
  - ◆ z. č.358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti
  - ◆ z. č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky
  - ◆ z. č.524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky
  - ◆ z.č. 86/1995 Sb., o advokacii
  - ◆ z. č.360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků ve výstavbě
  - ◆ z.č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky
  - ◆ z. č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře

Rozsah vedení účetnictví

✘ povinnost vedení účetnictví v plném rozsahu

✘ ve zjednodušeném rozsahu mohou vést účetnictví např.:

- a) spolky, pobočné spolky, odborové organizace, organizace zaměstnavatelů,
- b) církve a náboženské společnosti,
- c) obecně prospěšné společnosti, ústav
- d) honební společenstva,
- e) nadační fondy,
- f) společenství vlastníků jednotek
- g) příspěvková organizace, pokud tak rozhodl zřizovatel,
- h) malá nebo mikro účetní jednotka, pokud nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem

Zjednodušený rozsah účetnictví

- v sestaveném účtovém rozvrhu lze uvést pouze účtové skupiny, příp. jinak
- lze spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize
- nepoužije se ustanovení o všech předvídatelných rizicích a možných ztrátách a o snížení hodnoty, s výjimkou odpisů
- nepoužijí ustanovení týkající se rezerv a opravných položek, příp. jinak
- příp. účetní závěrka ve zjednodušeném rozsahu

Spojení deníku a hlavní knihy

- spojení deníku a hlavní knihy
- „nahrazuje“ peněžní deník
- pro malé účetní jednotky
- tj. málo činností, málo účtů....
- dá se vést ručně, v excelu apod.

Ukázka:

Dat.	Dokl.	Text	21		31		32		50		51		60		68	
			Poklad.		Pohled.		Závazky		Spotř. nákl.		Náklady na služby		Poskyt. služby		Přísp.	
			MD	Dal	MD	Dal	MD	Dal	MD	Dal	MD	Dal	MD	Dal	MD	Dal
	PPD	Členský příspěv.	10	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	10

Směrná účtová osnova

- **Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek**

Účtové skupiny:

- 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný
- 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný
- 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- 05 – Poskytnuté zálohy na dlouh. nehm. a hmot. majetek
- 06 – Dlouhodobý finanční majetek
- 07 – Oprávky k dlouhodobému nehm. majetku
- 08 - Oprávky k dlouhodobému hmot. majetku

Směrná účtová osnova

- **Účtová třída 1 – Zásoby**

Účtové skupiny:

- 11- Materiál
- 12 – Zásoby vlastní výroby
- 13 - Zboží

Směrná účtová osnova

- **Účtová třída 2 – Finanční účty**

Účtové skupiny:

- 21 – Peněžní prostředky v pokladně
- 22 – Peněžní prostředky na účtech
- 23 – Krátkodobé úvěry
- 24 – Jiné krátkodobé finanční výpomoci
- 25 – Krátkodobý finanční majetek
- 26 – Převody mezi finančními účty

Směrná účtová osnova

- **Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy**

Účtové skupiny:

- 31 – Pohledávky
- 32 – Závazky
- 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi
- 34 – Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování
- 35 – Pohledávky za společnostmi
- 36 – Závazky ke sdružení a závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 37 – Jiné pohledávky a závazky
- 38 – Přejícné účty aktiv a pasiv
- 39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

Směrná účtová osnova

- **Účtová třída 4 – volná**
- **Účtová třída 5 – Náklady**

Účtové skupiny:

- 50 – Spotřebované nákupy
- 51 – Služby
- 52 – Osobní náklady
- 53 – Daně a poplatky
- 54 – Ostatní náklady
- 55 – Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek
- 56 – Změny stavu zásob vlastní činnosti
- 57 - Aktivace
- 58 – Poskytnuté příspěvky
- 59 – Daň z příjmů

Směrná účtová osnova

- **Účtová třída 6 – Výnosy**

Účtové skupiny:

- 60 – Tržby za vlastní výkony a za zboží
- 61 – *Změny stavu vnitroorganizačních zásob - zrušena*
- 62 – *Aktivace - zrušena*
- 64 – Ostatní výnosy
- 65 – Tržby z prodeje majetku
- 68 – Přijaté příspěvky
- 69 – Provozní dotace

Směrná účtová osnova

- **Účtová třída 7 a 8**

Účetní jednotky použijí účtové třídy 7 a 8 podle vnitřního předpisu.

- **Účtová třída 9 – Vlastní jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé úvěry a zápůjčky, závěrkové a podrozvahové účty**

Účtové skupiny:

- 90 – Vlastní jmění
- 91 – Fondy
- 92 – Oceňovací rozdíly
- 93 – Výsledek hospodaření
- 94 – Rezervy
- 95 – Dlouhodobé úvěry a závazky
- 96 – Závěrkové účty
- 97 – 99 – Podrozvahové účty

Vyhláška č. 504/2002 Sb. upravuje

- ✘ rozsah a způsob sestavování účetní závěrky
- ✘ uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce - ROZVAHA
- ✘ uspořádání, označování a obsahové vymezení nákladů, výnosů a výsledků hospodaření v účetní závěrce – VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
- ✘ uspořádání a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v PŘÍLOZE účetní závěrky
- ✘ směrnou účtovou osnovu
- ✘ účetní metody
- ✘ metodu přechodu z jednoduchého účetnictví na účetnictví

České účetní standardy

- tvorbu a vydávání zajišťuje MF
- za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami
- obsahem standardů je popis účetních metod nebo postupy účtování
- obsah standardů nesmí být v rozporu s ustanoveními zákona o účetnictví a ostatních právních předpisů ani obcházet jejich účel
- použití standardů účetními jednotkami se považuje za plnění ustanovení o účetních metodách
- vydání standardů se oznamuje ve Finančním zpravodaji

ČÚS

- ČÚS 401 Účty a zásady účtování na účtech
- ČÚS 402 Otevírání a uzavírání účetních knih
- ČÚS 403 Inventarizační rozdíly
- ČÚS 404 Kursové rozdíly
- ČÚS 405 Deriváty
- ČÚS 406 Operace s cennými papíry a podíly
- ČÚS 407 Opravné položky k pohledávkám a rezervy
- ČÚS 408 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry
- ČÚS 409 Dlouhodobý majetek
- ČÚS 410 Zásoby
- ČÚS 411 Zúčtovací vztahy
- ČÚS 412 Náklady a výnosy
- ČÚS 413 Vlastní zdroje a dlouhodobé závazky
- ČÚS 414 Přejechod z jednoduchého účetnictví na účetnictví

Hlavní rozdíly proti Vyhlášce č. 500/2002 Sb.

➤ Opravné položky

- pouze k pohledávkám a pouze v případech, kdy se vztahují k činnosti podléhající dani z příjmů; pouze dle § 8 a 8a z.č. 593/92 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů; zúčtování prostřednictvím sk. 55

➤ Rezervy

- pouze dle § 7, 9, 10 z.č. 593/92 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů; zúčtování prostřednictvím sk. 55

➤ Kursově rozdíly aktivní a pasivní

- prostřednictvím účtů sk. 38

➤ Účtová třída 9 – vlastní jmění a fondy

➤ Uspořádání položek nákladů a výnosů účtová třída 5 a 6

Výkaz zisku a ztráty

- účetní jednotky jsou povinny ke dni sestavení účetní závěrky vykázat odděleně náklady, výnosy, výsledek hospodaření za hlavní činnost a náklady, výnosy, výsledek hospodaření za hospodářskou činnost
- ✘ Hlavní činnost – veškeré činnosti, pro které byla účetní jednotka zřízena zvláštním právním předpisem, zřizovací listinou nebo jiným dokumentem
- ✘ Hospodářská činnost – činnosti stanovené zvláštním právním předpisem, nebo činnosti stanovené ve zřizovací listině, statutu nebo zakládací listině, např. činnost doplňková, vedlejší, podnikatelská nebo jiná činnost

Příloha k účetní závěrce

- ✘ obsahuje mj. informace o výsledku hospodaření v členění podle hlavní a hospodářské činnosti a pro účely daně z příjmů
- ✘ způsobu zjištění základu daně z příjmů, použitých daňových úlevách a způsobech užití prostředků v běžném účetním období, získaných z daňových úlev v předcházejících zdaňovacích obdobích, v členění za jednotlivá zdaňovací období

Účtový rozvrh a analytická evidence

Účetní jednotky zohledňují mj.:

- ✘ členění podle položek účetní závěrky
- ✘ členění nákladů a výnosů na činnosti, z nichž příjmy (výnosy) jsou předmětem daně z příjmů a v rámci tohoto členění na činnosti, z nichž příjmy jsou od daně osvobozeny
- ✘ členění pro transformaci účetního výsledku hospodaření ze zdaňované činnosti před zdaněním na daňový základ dle zákona o daních z příjmů
- ✘ členění pro potřeby daně z přidané hodnoty
- ✘ členění pro potřeby silniční daně

Oblast výnosů

- Jednoznačně odlišení příjmů (výnosů), které :
  - ✘ nejsou předmětem daně
  - ✘ jsou předmětem daně, ale jsou osvobozeny
  - ✘ jsou vždy předmětem daně
  - ✘ příjmy z jednotlivých hlavních činností
- podrobnější sledování činností v rámci jednoho druhu činnosti

DAR X REKLAMA

Daňový a účetní systém nezná termín „SPONZOR“

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy:

Reklamou se rozumí oznámení, předvedení či jiná prezentace šířená zejména komunikačními médii, mající za cíl podporu podnikatelské činnosti, zejména podporu spotřeby nebo prodeje zboží, výstavby, pronájmu nebo prodeje nemovitostí, prodeje nebo využití práv nebo závazků, podporu poskytování služeb, propagaci ochranné známky, případně jinak.

Komunikační média - prostředky umožňující přenášení reklamy, zejména periodický tisk a neperiodické publikace, rozhlasové a televizní vysílání, audiovizuální produkce, počítačové sítě, nosiče audiovizuálních děl, plakáty a letáky.

Sponzorováním se rozumí příspěvek poskytnutý s cílem podporovat výrobu nebo prodej zboží, poskytování služeb nebo jiné výkony sponzora. Sponzorem se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která takový příspěvek k tomuto účelu poskytne.

Oblast nákladů

- ✘ vhodné zavedení nákladových středisek
- ✘ nutnost přiřadit jednotlivým skupinám příjmů (výnosů) odpovídající výdaje (náklady)

Členění nákladů:

- 1) skutečné náklady na určitou činnost či akci
- 2) provozní – fixní náklady
- 3) náklady na hlavní činnosti
- 4) odpisy dlouhodobého majetku